GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḑI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése luni 6 fior., pe trei luni 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése luni 20 fr., pe trei luni 10 franci.

ANULŬ L.

SĔ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNCIURILE:
O seriă garmond 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 220 — Mercurĭ, 7 (19) Octomvre. — 1887.

NOU ABONAMENTU
la
„GAZETA TRANSILVANIEI.“

Cu 1 Octomvre 1887 st. v., s'au începutŭ unŭ nou abonamentŭ pe trilunilŭ Octomvre, Novembre și Decemvre la care invitămŭ pe toțĭ onorațiĭ amicĭ și sprijinitorĭ ai fóiei nóstre.

Prețulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
pe trei lunĭ **3 fl.**	pe trei lunĭ **10 franci**
„ șése „ **6** „	„ șése „ **20** „
„ unŭ anŭ **12** „	„ unŭ anŭ **40** „

Abonarea se póte face mai ușorŭ și mai repede prin **mandate postale.**

Abonațilorŭ de pĕn'acum li-se recomandă a însemna pe cuponŭ numĕrulŭ fâșiei sub care au primitŭ ḑiarulŭ.

Domnii carĭ se vorŭ abona din nou sĕ binevoéscă a scrie adresa lămurită și a arĕta și posta ultimă.

Brașovŭ, 6 Octomvre 1887.

Erĭ amŭ comunicatŭ cetitorilorŭ noștri părerea ce o desfășură unulŭ din ḑiarele de frunte berlinese asupra situațiunei interióre din monarchia habsburgică. Foile din Germania ple déză în timpulŭ din urmă cu multŭ zelŭ pentru causa opozițiunei germane din Austria și acésta nicĭ nu póte mira pe nimenĭ, căcĭ pré bine este cunoscutŭ, că întărirea elementului slavŭ din Cislaitania nu este nicĭ decum pe placulŭ politicilorŭ germanĭ, ale cărorŭ interese reclamă din contră egemonia germană asupra Slavilorŭ austriacĭ.

Totodată cu „National-Zeitung“ variază și „Kölnische Zeitung“, despre care se ḑice că este inspirată de oficiulŭ cancelarului germanŭ, totŭ aceeașĭ temă, că adecă sistemulŭ Taaffe ar fi amenințatŭ în urma opozițiunei Germanilorŭ și a nemulțămirei Cehilorŭ austriacĭ.

„Nicĭ măcarŭ pe Cehĭ nu i-a putută mulțămi cabinetulŭ Taaffe“ — esclamă „Gazeta de Colonia“ — „și acésta e o nenorocire pentru Austria; cu câtŭ suntŭ mai marĭ concesiunile, ce le face comitele Taaffe nesățioșilorŭ Cehĭ, cu atâtŭ mai puternicĭ devinŭ acei domnĭ Cehĭ, care nu-șĭ potŭ închipuì o programă națională cehică fără de ilustrațiune panslavistă.... Cehii suntŭ orbĭ pentru periculele ce amenință autonomia lorŭ națională din partea Rusismului, și consideră pe Rușĭ ca aliațĭ bineveniţĭ în lupta lorŭ locală contra Germanilorŭ“....

Unŭ limbagiu mai tendențiosŭ decâtŭ acesta nicĭ că este cu putință. „Gazeta de Colonia“ mai găsesce, „că posițiunea conducĕtóre, ce o ocupă Cehii bănuițĭ a avé înclinărĭ panslaviste, stă în contraḑicere cu situațiunea generală europénă, care pórtă unŭ timbru ce resultă din faptulŭ, că Rusismulŭ moscovitŭ, care domnesce actualmente, este cu totulŭ opusŭ ideilorŭ și intereselorŭ Europei de mijlocŭ“. De aicĭ conchide fóia germană, că sistemulŭ Taaffe nu se va puté unì pentru durată cu politica esterióră a Austriei, întrucâtŭ adecă acestŭ sistemŭ admite posițiunea conducĕtóre a Cehilorŭ.

Și pentru ce se face atâta sgomotŭ în tabĕra germană?

Pentru că Cehii pretindŭ ca să li-se mĕsóre și lorŭ cu aceeașĭ mĕsură, ce se folosesce față cu Germanii din Boemia și Moravia. In privința acésta este fórte semnificativă declarațiunea ce a făcut'o Dr. Rieger, cu ocasiunea interpelărei sale din cameră adresate guvernului în ședința dela 11 Octomvre a. c. în afacerea mĕsurilorŭ luate de ministrulŭ de culte Gautsch.

Rieger ḑise între altele: „Asemĕnêndŭ școlele medii cehice și germane se arată o disproporțiune în cifra absolută și relativă a școlelorŭ de statŭ, și se vede, că atâtŭ era constituțională câtŭ și regimulŭ, care și-a alesŭ ca țintă conducĕtóre a activității sale esecutarea egalei îndreptățirĭ, au făcutŭ și pe têrĕmulŭ instrucțiunei secundare ce-i dreptŭ unii pașĭ vrednicĭ de recunoscință, dér încă nicĭ până aḑĭ nu au sciutŭ sĕ corĕspundă trebuințelorŭ egalŭ sĕmțite cu o egală mulțămire a tuturorŭ popórelorŭ“.

Este óre postulatulŭ acesta de egală considerare a intereselorŭ de cultură ale Cehilorŭ o dovadă, că dênșii s'arŭ pune în contraḑicere cu interesele Europei de mijlocŭ?

Acésta nimenĭ nu-o va crede și mai puținŭ ca orĭ și cine o credŭ foile germane, dér lorŭ le este cum se vede deocamdată numai de restabilirea câtŭ mai grabnică a echilibrului dualisticŭ sdruncinatŭ prin politica urmată de cabinetulŭ Taaffe. „National-Zeitung“ a caracterisatŭ așa de bine conturbarea echilibrului, ḑicêndŭ că în Cislaitania au ajunsŭ la suprafață tendințele federaliste, pe când în Translaitania este în flóre centralismulŭ maghiarisătorŭ.

Ei bine, spre a pune stavilă curentului federalistŭ în Austria, Germanii lui Bismarck voiescŭ sĕ o mai slăbéscă guvernulŭ din Viena cu concesiunile în favórea Slavilorŭ și ceea ce póte surprinde pe omŭ încâtva este numai fariseismulŭ cu care ḑiare ca „National-Ztg“ se prefacŭ a se interesa de sórtea naționalitățilorŭ din Ungaria atuncĭ, când combatŭ pe Slavii din Austria.

„National Ztg.“ ḑice că trebue sĕ se pună stavilă și maghiarisării, deși de altă parte ia în apĕrare desvoltarea din Ungaria, care tinde la unŭ statŭ unitarŭ maghiarŭ!

Cum va fi însĕ cu putință a delătura periculele și inconveuiențele maghiarisării susțiindu-se sistemulŭ de guvernare ungurescŭ și direcțiunea lui actuală?

Despre acésta, se înțelege, nu ne-a putută da nicĭ o deslușire fóia germană, căreia puținŭ îi pasă de cele ce se petrecŭ în Ungaria, numai politica germană sĕ nu sufere scădere.

Dér Ungurii arŭ fi fórte naivĭ décă din limbagiulŭ foilorŭ germane arŭ voi sĕ conchidă, că germnnismulŭ le este amicŭ și le va rĕmâné credinciosŭ în tóte împrejurările.

Felicitări adresate generalului Doda.

Din partea comitetului centralŭ electoralŭ românŭ alŭ orașului și comitatului Brașovŭ s'a adresatŭ erĭ d-lui generalŭ Doda următórea telegramă:

Domnului generalŭ *Traianŭ Doda*
Caransebeșŭ.

In numele comitetului centralŭ electoralŭ alŭ alegĕtorilorŭ românĭ din orașulŭ și comitatulŭ Brașovului, Vĕ trimitemŭ cele mai călduróse felicitări pentru démna și românésca declarațiune, ce ațĭ adresat'o președintelui camerei ungare, și prin care arătațĭ lumei câtŭ de nedreptățită este națiunea română din Transilvania, Bănatŭ și Țéra ungurésca. Sĕ trăițĭ domnule Generalŭ!

Dr. Aurel Mureșianu, președinte. — **Stefanŭ Bobancu,** secretarŭ.

Clubulŭ electoralŭ din Clușiu și comitatulŭ Coșogna a trimisŭ generalului următórea depeșă:

Domnului generalŭ *Traianŭ Doda*
Caransebeșŭ.

Clubulŭ electoralŭ românŭ din Clușiu și comitatulŭ Coșognei întrunitŭ aḑĭ în ședință estraordinară vine prin decisulŭ sĕu unanimŭ a Vĕ gratula pentru bărbătesculŭ și românesculŭ manifestŭ înaintatŭ dietei ungurescĭ, prin care deslușițĭ în fața lumei situațiunea abnormală în care ne-a adusŭ pe noi Românii șovinismulŭ Maghiarilorŭ.

Conscii de drepturile nóstre și a celorlalte naționalitățĭ din statŭ suntemŭ firmĭ în credința, că în celŭ mai deaprópe venitorŭ se va deschide și garanta avĕntulŭ liberŭ pentru esercearea drepturilorŭ naționale și cetățenescĭ și pentru națiunea nóstră.

Din ședința clubului ținută în Clușiu la 15 Octomvre 1887.

Iuliu Coroianu, președinte. — **B. S Podóbă,** actuariu.

In memoria lui Iacobŭ Mureșianu.

Redactorul „Gazetei Transilvaniei“ a mai primitŭ următórele telegrame și scrisorĭ de condolență:

Zalnocŭ, 10 Octomvre.

Loculŭ îndepărtatŭ, dér mai alesŭ comunicațiunea greóiă din ținutulŭ acesta a fostŭ causa, că așa de târḑiu am primitŭ anunțulŭ despre perderea scumpului vostru părinte și întocmai scumpului bărbatŭ alŭ națiunei: Iacobŭ Mureșianu.

Permitețĭ-mĭ, deși târḑiu, sĕ esprimŭ și eu participarea mea la durerea vóstră și a națiunei.

Unŭ isvorŭ nesecaverŭ de lacrĕmĭ nĭ-arŭ trebui, pentru ca sĕ putemŭ deplânge îndestulŭ loviturile sorții, care vinŭ una după alta, căcĭ unulŭ după altulŭ trecŭ dela noi la cetele umbrelorŭ bărbații ilustri, ca Cipariu și Mureșianu.

Unde vomŭ afla mângâiere între atâtea desastre?

Familia vóstră a pierdutŭ pre părintele sĕu iubitorŭ, mama națiune pre unulŭ dintre cei dintâiu conducĕtorĭ ai sĕi în lupta culturală și politică.

Familia vóstră afle-șĭ consolare în învĕțăturile s. nóstre religiunĭ; națiunea mai greu îșĭ va afla consolarea, căcĭ bărbațĭ de talia lui Mureșianu se nascŭ numai la anumite epoce, golulŭ rĕmasŭ după atarĭ bărbațĭ cu greu se póte împlé.

Și totușĭ provedința divină nĭ-a pregătitŭ mângâiere. Pre când tatălŭ se duce obositŭ de luptele purtate, ne lasă pre fiulŭ sĕu în deplină vigóre. Mulțămită Ție provedință!

Dér sĕ ne'ntórcemŭ către umbrele marilorŭ ai națiunei de curêndŭ decedațĭ și sĕ le ḑicemŭ: „Rugămu-Vĕ pre voi, tipurĭ alese, voi umbre sânte, voi suflete generóse, căutațĭ din locașulŭ vostru la luptele nóstre, și când vețĭ vedé, că osteniţĭ suntemŭ în lupta inegală, când vețĭ vedé, că dușmanulŭ gintei nóstre a mai isbutitŭ a pune genunchiulŭ pre cerbicea nóstră, atuncia voi inspirați-ne curagiu nou, ca sĕ putemŭ triumfa!

Sĕmênța aruncată de voi, în noi a încolțitŭ. De aceea memoria vóstră scumpă în poporulŭ românescŭ va fi perenă, căcĭ fiesce-care din voi aveațĭ dreptulŭ a ḑice cu Horațŭ:

„Exegi monumentum aere perennius etc.“.

Dormițĭ decĭ în pace, voi marilorŭ ai națiunei!

Ioanŭ Sonea, preotŭ gr. cat.
Budatelecŭ, 3/15 Octomvre.

Primițĭ vĕ rogŭ sincera mea condolență pentru ireparabila perdere a scumpului și ilustrului bărbatŭ Iacobŭ Mureșianu!

Măriuța Silvia Dănilă.

Afacerea scólei de fete din Sibiiu.

Domnule Redactorŭ! Fiindŭ că in obiectulŭ de care mĕ ocupŭ, ḑiarulŭ D-Vóstră nu se vede a fi interesatŭ, de aceea îmĭ iau voiă a vĕ ruga pentru publicarea reflexiunilorŭ relativă la cestiunea scólei de fete din Sibiiu, și nu la crisa ei, după cum din zelŭ prea mare, orĭ din privințe personale, la totŭ casulŭ însĕ din neprecauțiune, le convine unora a o caracterisa, numai și numai din pricină, că directorele și directórea au abḑisŭ.

Premitŭ, că n'am fostŭ pàrtinitoriu alŭ înființării scólei civile cu internatŭ; nu doră că n'așŭ dori din tótă inima, ca fetele nóstre sĕ-șĭ câștige o instrucțiune mai superióră și crescere națională; ci din motivŭ, că pe banii Asociațiunii transilvane, adunațĭ din tóte părțile și dela tóte păturile națiunii, și menițĭ pentru cultura poporului românŭ, pe o cale cu multŭ mai ușoră

şi corĕspundĕtóre se puté ajunge la cultură, nu chiar superióră, dér la tótă intêmplarea la aceea cultură, carea între împrejurările de adĭ ne-ar duce la scopŭ, ne-ar apĕra în modŭ mai eficace in contra curselorŭ pe carĭ ni le aruncă cei mai marĭ inimicĭ ai neamului nostru cu scopŭ de a ne desnaţionalisa; totŭ odată nĭ-ar asigura şi terenulŭ pentru o cultură mai superióră, şi nĭ-ar face viéţa mai suportabilă. — Inţelegŭ, décă în loculŭ unei scóle, cu aceleaşĭ speze s'ar fi înfiinţatŭ, cu concursulŭ şi alŭ reuniunilorŭ esistente în centrele din provinciă, vre-o 8—10 scóle de fete, carĭ aveau sĕ ne dea contingentulŭ de femei pentru industriaşĭ, pentru notarĭ, învĕţătorĭ, preoţĭ şi cei mai aleşĭ dintre ţĕranii noştri.

Dér preste acestea amŭ trecutŭ. Ar trebui însĕ sĕ învĕţămŭ din esperienţele, carĭ le câştigămŭ in decursŭ de decenii cu atâtea jertfe, şi carĭ ne împedecă în mersulŭ şi înaintarea trebilorŭ nóstre.

Consideraţiunile cele multe ar trebui date deoparte, şi loculŭ lorŭ ar fi sĕ-lŭ ocupe resoluţiunea recerută în tóte trebile nóstre.

Atâtŭ în afacerile politice câtŭ şi în cele culturale, acestea au fostŭ causa înapoerii nóstre.

Nu centralisarea, ci decentralisarea are sĕ ne fiă ţinta în tóte.

Consideraţiunile au învinsŭ şi în cestiunea înfiinţării scólei de fete, carea consumă capitalulŭ şi venitele Associaţiunei.

Pentru ca nu cumva sĕ atingemŭ somităţile nóstre, carĭ cu deosebire în obiectulŭ înfiinţării acestei scóle au alergatŭ din Sibiiu la adunările dela Braşovŭ şi Orăştiă, amŭ votatŭ ce au cerutŭ.

Acum însĕ toţĭ Sibiienii nu suntŭ îndestuliţĭ, totŭ din centru se anunţă crisa operei, cu care se făleau că e a lorŭ, şi carea a înghiţitŭ capitalulŭ Associaţiunii, pentru ca după o viéţă scurtă de unŭ anŭ, deja sĕ li se declare de unii esistenţa problematică.

Sĕ mĕ ierte d-lorŭ; nu dênşii, carĭ erau mândrii că au reuşitŭ cu ideia şi cu planulŭ, au sĕ se mustre, ci noi ceştĭ din provinciă, carĭ ne socotimŭ păgubiţĭ, amŭ fi dóră în dreptŭ a-o face acésta. Trebuiau sĕ fiă ómenĭ prevĕdĕtorĭ aceia, carĭ anunţă crisa scólei, şi sĕ-şĭ fi datŭ séma, că o scólă superióră din centru nu póte ţiné loculŭ uneia din provinciă. Altcum au sĕ fiă crescute fetele într'una şi altfelŭ în alta, în câtŭ privesce instrucţiunea şi chiar partea socială. Aceea se înţelege că spiritulŭ are sĕ fiă acelaşĭ. Tóte au sĕ fiă bune române.

Vorba e că, după ce ne aflămŭ în faţa unui lucru îndeplinitŭ, sĕ lase şi unii şi alţii gravaminele la o parte, sĕ ne reculegemŭ cu toţii şi cu trupŭ cu sufletŭ sĕ fimŭ pentru institutulŭ de fete şi sĕ dămŭ totŭ ajutorulŭ posibilŭ, fiecare ce-i stă în putinţă, pentru ca sĕ-lŭ susţinemŭ, şi sĕ avemŭ folosulŭ pe care ni-lŭ póte da.

Sĕ fimŭ aplecaţĭ spre jertfă, sĕ despreţuimŭ motivele personale şi susceptibilităţile. Astfelŭ numai putemŭ sĕ ne împlinimŭ datorinţele nóstre naţionale, astfelŭ vom merita recunoscinţă.

Cu deosebire sĕ ne ferimŭ a pune la discuţiune publică afacerĭ de natură personală şi sĕ le aducemŭ în combinaţiune cu periclitarea institutului, căcĭ prin acésta lucrămŭ în detrimentulŭ lui, descurajândŭ acea parte a publicului, care nu se ocupă mai de aprópe cu afacerea, şi nu o póte reduce la valórea ei, ci din contră şĭ-o presentéză într'o icónă cu multŭ mai înspăimêntătóre.

Décă au fostŭ provocate într'unŭ modŭ óre care persónele concredute cu conducerea institutului a-şĭ da dimisiunea, remediulŭ de vindecare sĕ-lŭ căutămŭ pe calea sa.

Fost'a comitetulŭ Asociaţiunii în dreptŭ séu nu, a pune in praxă, a aplica disposiţiunile regulamentului internŭ, votatŭ din partea sa, prin care s'a redusŭ cerculŭ de activitate şi dispunere de până aci a persónelorŭ conducĕtóre dela scólă, fără a fi supusŭ aprobării adunării generale a Associaţiunii, şi cumcă bine şi înţelepţesce au lucratŭ prin acésta — va decide votulŭ adunărei.

După părerea mea, totŭ ea are sĕ decidă mai nainte şi asupra diferinţii ce s'ar ivi între personalulŭ Institutului şi organulŭ administrativŭ alŭ sĕu, şi numai după aceea ar fi sĕ se esprime şi opiniunea publică.

Institutulŭ e alŭ naţiunii, este dér proprietatea nóstră a tuturora, toţĭ avemŭ cuvêntulŭ ca sĕ-lŭ apĕrămŭ, sĕ propunemŭ şi sĕ prestămŭ pe tóte căile cele de lipsă pentru esistinţa şi înflorirea lui. In acestŭ înţelesŭ sĕ discutămŭ în publicŭ nĕcazurile, însĕ, de felul celorŭ amintite, décă le avemŭ sé le împăcămŭ acasă, căcĭ pentru ele publicitatea este, ca şi când amŭ voi sĕ stingemŭ foculŭ cu uleiu şi prin acésta mai mânămŭ apa pe móra vrăşmaşului neadormitŭ, causându-i bucuriă.

Sunt de convingere, că astfelŭ cugetă orĭ-cine se intereséză în adevĕrŭ de binele şi înaintarea scólei de fete din Sibiiu, şi ar fi de doritŭ ca asupra acestei afacerĭ sĕ se sisteze orĭ-ce discusiune publică, înainte de a fi pertractată la loculŭ competentŭ, în adunarea generală a Associaţiunei. *Unulŭ din provinciă.*

SCIRILE ḌILEI.

Pe la **Abrudŭ** — spune „Ellenzék« — **elementulŭ ungurescŭ se topesce cu desĕvêrşire.** Inainte de asta cu 10 anĭ biserica unitară din Abrudŭ numĕra mai bine de 500 suflete: astăḍi însĕ abia décă vorŭ fi vre-o 200. Acesta, ḍice „Ellenzék", e unŭ semnŭ tristŭ despre perderea teritorului şi scăderea Maghiarimei din acele părţĭ frumóse şi ponderóse pentru Maghiarĭ. Indémnă pe noulŭ preotŭ unitarŭ din Abrudŭ, că sĕ şĭ încórde tóte puterile pentru delăturarea pericululul ce ameninţă pe Maghiarii din acele părţĭ. — Asta-i érăşĭ o ellenzekiană kulturegyletistă ca alte multe!

—x—

Érăşĭ a apărutŭ în Budapesta o **broşură anonimă** în care se **critică stările dinăuntru ale Ungariei** pe tóte terenele. Broşura e scrisă în limba unguréscă. Autorulŭ este fórte îngrijatŭ be resultatulŭ la care va duce ocârmuirea actualului guvernŭ. Pe tóte terenele: în administraţiă, în justiţiă etc. află o complectă desolaţiune. Sfătuesce oposiţia sĕ se grupeze într'unŭ partidŭ şi aşa sĕ lupte contra guvernului din tóte puterile. Poftesce alipirea Bosniei la Ungaria; cere înmulţirea venitelorŭ statului cu timbrulŭ ḍiarelorŭ, cu urcarea acciselorŭ pe beuturĭ; cere împuţinarea scólelorŭ superióre de fete, strămutarea părţei unguresci a Teresianului din Viena în Budapesta şi altele. — Multe mai cere!

—x—

In comitatulŭ **Murĕşŭ-Turda** s'au datŭ în luna lui Septemvre 5 paşapórte pentru România. In acestŭ comitatŭ se află 8295 de orfanĭ. Restanţele de dare trecŭ peste 400,000 fl. Esecutorii ducŭ lume albă, ér bietulŭ poporŭ ḍile negre!

—x—

Renta unguréscă scade mereu. Nu-i vorbă, în lunila din urmă a scăḍutŭ renta mai tuturorŭ statelorŭ, dér mai multŭ decâtŭ a orĭ cărui statŭ a scăḍutŭ renta unguréscă Acesta-i celŭ mai doveditorŭ semnŭ despre starea critică a finanţelorŭ unguresci. Astfelŭ renta de aurŭ a scăḍutŭ cu 1·80, renta de hârtiă cu 1 90 procente.

—x—

După cum anunţă „Pesti Naplo", din cercetarea ministerului de interne în scandalósa afacere a **fişpanului din Somogy** resultă, că funcţionarulŭ Klementic a pusŭ mâna pe raportulŭ fişpanului şi l'a vêndutŭ pentru suma de 50 fl. fostului advocatŭ Franz Vargay, care a mijlocitŭ publicarea lui. Klementic a fostŭ imediatŭ suspendatŭ.

—x—

Ni se scriu din Betlénŭ următórele: „Din partea Ilustrităţii Sale Domnului Episcopŭ alŭ Gherlei s'a promovatŭ de v-protopopŭ gr. cat. în Tractulŭ C. Cristurului zelosulŭ preotŭ alŭ Betlénului d-lŭ Gregoriu **Puşcariu**, unŭ bărbatŭ cu tactică şi adevĕratŭ spiritŭ preoţescŭ căruia-i dorimŭ succesŭ în noulŭ rangŭ. Acésta denumire a causatŭ atâtŭ în Parochia Betleanŭ întregŭ poporului, câtŭ şi tractului, pentru care e desemnatŭ, nespusă bucuriă. — Călĕtoriulŭ"

—x—

„**Prutu**" se numesce unŭ nou ḍiarŭ românŭ ce apare odată pe sĕptĕmână în **Huşĭ**, România.

—x—

Nu trece séptĕmână fără **sinuciderĭ** în oraşulŭ kulturegyletistŭ **Cluşiu** Cea mai nouă e sinuciderea prin otrăvire a soţiei conductorului de locomotivă Michailŭ Caplan, întêmplată la 14 Octomvre n.

—x—

Soţia lui Simionŭ Stirjac din St. Mărtinŭ a născutŭ la 5 Octomvre n. trei copii. Atâtŭ mama câtŭ şi copii suntŭ sănătoşĭ.

—x—

In pădurea **Chezdi Oşorheiului** pădurarulŭ Daniil Reaz dete peste locuitorulŭ din Kaszonfalĕu George Costi care cu soţia, cu fiiulŭ şi cu fiica sa luau lemne din pădure. Pădurarulŭ vrù sĕ-i secvestreze boii dela carŭ, Costi se opuse, dér unŭ glonţŭ în peptŭ ilŭ trântì mortŭ la pământŭ. Étă plata ce sciù sĕ ia slujbaşulŭ ungurescŭ unui sĕrmanŭ omŭ pentru câteva beţe de lemnŭ. Ce miseriă! Óre acelŭ slujbaşŭ nu-i puté însemna numele şi sĕ lŭ dea pe mâna autorităţii competente ca sĕ-lŭ pedepséscă? Dér nu, i-a trebuitŭ sânge omenescŭ!

—x—

In **Şimlĕulŭ Silvaniei** nisce hoţĭ au spartŭ în nóptea de 7 spre 8 Octomvre n. uşile oficiului de dare, dér n'au pututŭ fura nimicŭ, nefiindŭ în oficiu nicĭ unŭ banŭ gata.

—x—

Unŭ Românŭ din **Cisnădióră** lângă **Sibiiu** a găsitŭ în **Cibinŭ** cadavrulŭ unui copilŭ de vr'o doi anĭ. Copilulŭ era îmbrăcatŭ cu o hăinuţă roşă şi cu două cămăşĭ, dér desculţŭ. Deórece pe fruntea copilului suntŭ urme de rănĭ, se va face cercetare judiciară, mai alesŭ că nu s'a arătatŭ dispariţiunea copilului.

—x—

Pentru serviciile aduse maghiarismului, ministrulŭ ungurescŭ Trefort a „rĕsplătitŭ" pe preoţii gr. or. **Ionŭ Crişanŭ** din Boianŭ şi **Iacobŭ Terehils** (?) din Şeica mare cu câte 50 fl. — Vorŭ fi ţinuţĭ minte!

—x—

FOILETONU.

TÓMNĂ!

Unŭ glasŭ de clopotŭ, mestecatŭ c'unŭ jalnicŭ ropotŭ de isvóre, scobóră printre munţii de vécurĭ. Blânda natură, aerulŭ rĕcoritorŭ, zuzurulŭ frunḍelorŭ, tóte isbescŭ aşa de cu duioşiă sufletulŭ şi inima, câtŭ parĭ schimbatŭ cu totulŭ. Unŭ dorŭ sĕlbaticŭ clocóte în inimele sdrobite; timpurĭ vechĭ revinŭ în taină îndesându-se în vr'unŭ unghiuleţŭ alŭ creerilorŭ. Vêntu'ŭ deslănţuitŭ de braţele firii umblă ca unŭ nebunŭ după cine scie ce năzdrăvenii. Nopţĭ întregĭ de-a-rêndulŭ elŭ pribegeşte ca unŭ nenorocitŭ, şi abia câte odată odihnindu-se poţĭ distinge acelŭ picŭ — picŭ — picŭ, móle şi dulce, dela straşina casei.

Luna palidă şi rece jócă fantasticŭ printre norii grei, ce cârpăcescŭ tăria, precând grierii vestescŭ ḍile grele. Nóptea acésta atâtŭ e de tristă! Pe colibile sĕracilorŭ au începutŭ deja a se scoborî unŭ roiu de grijĭ. Retrasŭ într'unŭ ungherŭ alŭ odăei, stau răḍimatŭ de păretele umedŭ cu mâna stângă lunecândŭ pe frunte, ér cu drépta prinḍêndŭ unŭ painjine. Pe afară frunḍele, ca nisce óspeţĭ vechĭ, începŭ a se peronda la gémurĭ şi luându-şĭ adio dela mine, plécă departe, în lumea de unde nu se vorŭ mai re'ntórce.

Lumea basmelorŭ cu misteriósele ei personage începe sĕ ocupe terenŭ în mintea mea. Veacurile rêndŭ pe rêndŭ se'ntipărescŭ în creerii îmbătaţĭ de jalea părăuaşului ce plânge, plânge după dragile lui sorióre, ér anii copilăriei, tinerĭ cum suntŭ ei, vinŭ a'mĭ face presentulŭ uitatŭ, viitorulŭ puţinŭ interesantŭ, trecutulŭ însĕ? O, trecutulŭ atâtŭ de curiosŭ!

Aerulŭ dulce şi plinŭ de miresme s'a strecuratŭ deja cu ultima flóre. Pajiştea împestriţată, erĭ numai cu felŭ şi felŭ de mirositóre florĭ, aḍĭ tristă şi pustiă, îşĭ desbracă haina de sĕrbătóre şi îmbracă culórea tristeţii, rugina vremii.

In noianulŭ de vremĭ trecĕtóre, pe o singură clipă trecŭ tóte din lume. Vorŭ trece întocmai părăuaşŭ şi florĭ, codrii şi văi, prietenii mei de odinióră. Sufletulŭ rĕmâne cuprinsŭ de unŭ simţĕmêntŭ deprimătorŭ. Buzele bâlbâe cuvinte neînţelese şi totuşĭ pline de durere, cuvinte, carĭ vecînicŭ rĕmânŭ tipărite în inimă şi minte: Cu durere se desparte de voi sufletulŭ meu, de voi ce aţĭ săditŭ in mine unŭ dorŭ nemărginitŭ, voi, florĭ şi isvóre, codrii şi câmpii, munţĭ şi văi;

Din visurile nóstre de aurŭ rêndŭ pe rêndŭ ḍilele şi anii işĭ răpescŭ partea lorŭ trecêndŭ peste noi ca furtuna peste mormintele uitate.

Unŭ sgomotŭ trecĕtorŭ şi tristŭ s'aude pe-afară. Povestea frunḍelorŭ e aşa de jalnică. Liniştea eternă a lumei pare-că se pregătesce acuma, şi nóptea acésta par'că scurtă vederea, îmbrobode ochii cu întunecimea cea mai din afară, precând creerulŭ ascultă ce vîjâe în ureche, ér mintea numĕră bătăile neregulate ale inimei. Respirulŭ este aşa de greu. Elŭ umple tótă casa, elŭ sbóră din unghiu în unghiu cautândŭ după repausŭ, dér nicăirĭ nu-lŭ găseşte. Ideile par'că multŭ mai sarbede ca altădată, prinḍêndu-te în laţulŭ lorŭ finŭ te tragŭ, te împingŭ încolo şi 'ncóce, după cum creanga salcâmului se mişcă mai tare séu mai puţinŭ de vêntŭ!

Sĕ ai răbdarea de a le asculta tóte. Sĕ poţĭ fi mai rece, mai pacientŭ. După o luptă zădarnică de câte-va óre nemernicia lumei te-ar face sĕ creḍĭ că totulŭ e unŭ nimica . . . . ; . . . . . .

Astăḍĭ par'că tóte suntŭ mai posomorite, tóte suntŭ mai aspre, mai colţuróse, şi liniile nemărginitului începŭ a se mărgini, a se pierde, a se cufunda într'unŭ noianŭ de gândurĭ melancolice.

Firea întrégă începe sĕ tacă, sĕ închidă ochii, sĕ nu mai misce nicĭ frunḍa în codru, nicĭ pasĕrea pe crêngă, nicĭ bonḍarulŭ în aerŭ, nicĭ peştele în apă.

Grădinile înflorite, aleele marĭ şi stufóse, rîurile şi apele ce se mlădiau, curgêndŭ în albia lorŭ, pasĕrile certăreţe şi orĭ-ce glasŭ de viéţă, pare că mereu—mereu disparŭ în oceanulŭ de timpŭ trecĕtorŭ, rĕmânêndu-ne dreptŭ mângăere singurŭ numai greuruşulŭ ce cântă aşa de tristŭ şi răguşitŭ.

Vêntulŭ, acestŭ spiritŭ desmoştenitŭ, pe care nu-lŭ cuprinde nicĭ pământulŭ nicĭ cerulŭ, însoţitŭ de glasulŭ tristŭ alŭ grierului, mugeşte prin pustietăţile lumei deşerte, urmatŭ de năduşitulŭ blăstemŭ alŭ arborilorŭ, munţilorŭ, văilorŭ şi câmpiilorŭ.

In comuna Agardŭ de lângă Murĕşŭ s'a ivitŭ între porcĭ bóla numită arsura de splină.

—x—

La congresulŭ filoxericŭ, care se va aduna în curêndŭ la Odessa, România va fi representată de d-nii Vitzu, profesorŭ la facultatea de sciinţe din Bucurescĭ, şi Konya, ambii membrii în comisiunea superióră pentru constatarea filoxerei.

Esposiţiunea agricolă din Zêrneştĭ.

(Urmare şi fine.)

In următórele vomŭ arĕta în fine persónele carĭ şi lucrurile pentru carĭ au fostŭ premiate séu distinse:

1. Pentru boi de jugŭ s'au premiatŭ: Puşcariu Iosifŭ advocatŭ, Podariu Ionŭ din Vlădenĭ şi Ciolanŭ Ionŭ din Ţinţarĭ. Diplomă de recunoscinţă au primitŭ: Radu Meţianŭ, Garoiu Stanŭ, Nişcovŭ Radu din Zĕrnescĭ, Stoia Elefterie din Vlădenĭ şi Micu Moise din P. Mĕrului.

2. Pentru vacĭ cu lapte s'au premiatŭ: Taritu Stanŭ şi Folea Nicolae din Zĕrnescĭ. Au primitŭ diplome: Traianŭ Meţianŭ şi Ionŭ Mânecuţă.

3. Pentru viţei s'au premiatŭ: Taritu Stanŭ, Vlad Piscu din Zĕrnescĭ şi Ion Stoianŭ din Branŭ.

4. Pentru bivoliţe cu lapte s'au premiatŭ: Ionŭ Raţiu, Ilariu Plotogea şi Gligore Gaţieiu.

5. Pentru viţei de bivolŭ s'au premiatŭ: Dan Nicodim, Ionŭ Jarca Şona, şi Moise Moşoiu.

6. Pentru iepe cu mânzĭ s'au premiatŭ: Ionŭ Raţiu, Ion Danŭ, şi Iacobŭ Baleaşiu.

7. Pentru mânze s'au premiatŭ: Bucurŭ Ţogoe, Spiridonŭ Rosorea, Ion Irimie Rıpea, Ilarie Reitu, Iacobŭ Balcaşiu.

8. Pentru (porcĭ) scrófe s'au premiatŭ; Iarca Şona, Iohasz Gabor, Paraschiva Neculae, Stoica Sdrailă; diplomă de recunoscinţă au primitŭ: Teodorŭ Vulsan, Stoff Ionŭ, Bobocŭ Dumitru, Iacobŭ Zorca.

9. Pentru oi s'a premiatŭ: Traianŭ Meţianŭ; pentru mei s'au premiatŭ: Mânecuţă Ion şi Guguianŭ Nicolae.

10. Pentru grâu s'a premiatŭ Toma Ionŭ din Sohodolŭ, pentru ovĕsŭ şi orzŭ Ionŭ Mânecuţă din Poiana Mĕrului; pentru cucuruzŭ Ionŭ Şenchea din Zêrnescĭ; diplome de recunoscinţă au primitŭ: Leonte Puşcariu din Sohodolŭ, Martin Tarsch din Şercaia Nicolau Garoiu din Zêrnescĭ, Stefanŭ Băncilă, Moise Micu, Elefterie Stoia, Molnar Albert, Ionŭ Vladŭ.

11. S'au premiatŭ pentru zarzavaturĭ şi póme: Simeonŭ Ianculescu pentru o colecţiune de verdeţurĭ; Martin Tarsch pentru varză; Orlovsky Gyula pentru morcovĭ; Maria Gogonea pentru ceapă; Francisca Schuh pentru pĕtrênjei; Leonte Puşcariu pentru colecţiune de póme; Petru Danciu pentru mere; Ionŭ Mânecuţă pentru pere; Ionŭ Şenchea pentru prune; diplome de laudă au primitŭ Eufrosina Meţianŭ; Brettyei Pál, Ion Şenchea.

12. S'au premiatŭ: pentru caşcavalŭ Ionŭ Moşoiu; pentru brânză Todorŭ Vulsanŭ; pentru lapte grosŭ (acru) Vladŭ Enescu,

13. Pentru ţĕsĕturĭ şi lucru de mână femeescĭ s'au premiatŭ: Anna Ciurea, Ecaterina Bude, Anna Băncilă, Efrosina Tomasŭ, Paraschiva Isaacŭ, Maria G. Grĕmadă, Reveica Nicolae Dragoşiu, Anna Ion Oncioiu. Diplome de laudă au primitŭ: Maria Stanciu Garoiu, Reveica Iacobŭ Zorca, Pelagia Iosifŭ St. Popa, Maria Ionŭ Pandrea, Anna N. Grozea, Anna Haralampie Ungurŭ.

Pentru cusăturĭ au primitŭ, în lipsă de premii, diplome de laudă: Hortensia Popoviciu, Maria A d. Badiu, Elena Isaacŭ, Otilia Gogonea, Cornelia Popŭ, Maria Ionŭ Vladŭ, Maria Ilariu Hotogea, Silvia Leonte Puşcariu, Maria Moise Micu.

14. Totŭ din lipsa de premii, s'au datŭ diplome de recunoscinţă lui Kopony Martin pentru diferite soiurĭ de hârtiă din lemnŭ; lui Meţianŭ Ionŭ pentru materialulŭ brutŭ de bradŭ; lui Ionŭ Şiona pentru scândurĭ, şi lui Orlovsky Gyula pentru colecţiunea de diferite soiurĭ de lemne de pădure; apoi lui Nicolae Pană pentru unŭ plugŭ făcutŭ de elŭ însuşĭ, despre care s'a constatatŭ, că umblă fórte uşorŭ.

15. In fine amintimŭ aicĭ, că s'au fostŭ espuse din partea d-nei Maria Garoiu diferite dulceţurĭ fórte gustóse, asemenea din partea d-nei Maria Raţŭ, apoi diferite compoturĭ din partea d-nei Maria Pevein, au fostŭ multe alte lucrurĭ espuse mai multŭ numai pentru complectarea şi înfrumseţarea esposiţiei, care tóte arŭ fi meritatŭ nu numai diplome de recunoscinţă, ci chiar premii; dér reuniunea înfiinţată abia de câţîva anĭ nu dispune de capitale, şi aşa trebue sĕ se mărginéscă şi sĕ se restringă la împărţirea premielorŭ, nu pentru că n'ar merita multe şi mulţĭ premii pentru lucrurile lorŭ espuse, ci mai multŭ din lipsa de mijlóce pentru procurarea de premiĭ şi tocmai din acestŭ motivŭ intonămŭ şi aicĭ de nou ceea-ce amŭ ḑisŭ mai susŭ, că este de doritŭ, ca cei mai inteligenţĭ şi cu stare mai bună materială sĕ resigneze la premiele lorŭ în favórea celorŭ mai inferiorĭ lorŭ, décă totuşĭ espunŭ vite séu lucrurĭ demne de premiatŭ. Comitetulŭ arangiatorŭ nu s'a mărginitŭ a espune numai lucrurile arĕtate de reuniunea economică în programa edată, ci a mersŭ ceva mai departe, şi pe lângă vitele şi uneltele necesare pentru cultivarea pămêntului, pe lângă totŭ felulŭ de fructe, póme, legumĭ, verdeţurĭ a espusŭ şi tóte felurile de ţĕsĕturĭ, cusăturĭ, pânḑarii şi pănurĭ, şi cu totŭ dreptulŭ potŭ întra şi acestea lucrurĭ în cadrulŭ unei esposiţii economice, căcĭ la noi cultivarea pămêntului şi economia de vite merge mână în mână cu economia de casă.

Mai nu esistă familiă, în care bărbatulŭ sĕ se ocupe numai cu plugăritulŭ şi economia de vite, ér femea numai cu economia de şi din casă.

Soţia este tovarăşŭ de lucru nedespărţit alŭ bărbatului de cu primăvéra dela sĕmênatŭ pănă tómna la îmblătitulŭ ăucatelorŭ, dér nicĭ bărbatulŭ nu stă cu mânile în sinŭ în ḑile de plóe séu érnă, când nu póte lucra afară, ci dă totŭ ajutorulŭ posibilŭ soţiei lui la lucrulŭ lânei, cânepei etc. din acestŭ punctŭ de vedere, numai o esposiţiune ca cea din Zĕrnescĭ este o adevĕrată oglindă a stărei economice a ţĕranului, numai o astfelŭ de esposiţiă póte arĕta tóte trebuinţele lui şi modulŭ, cum sĕ satisfacŭ acelea.

Esposiţia din Zêrnescĭ a fostŭ abundantă de totŭ felulŭ de lucrurĭ ţinĕtóre de economiă, dér timpulŭ chiar şi numai pentru o fugitivă privire a acelora a fostŭ prea scurtŭ; credemŭ însĕ, că în viitorŭ Reuniunea economică va afla vre-unŭ mijlocŭ, ca esposiţia cu deosebire, décă merită, sĕ rĕmână tuturorŭ celorŭ interesaţĭ deschisă mai multŭ timpŭ, spre a puté fi mai bine studiată; multe lucrurĭ fórte frumóse şi de lipsă din unele sate, arŭ afla imitatorĭ în alte sate décă ar sta mai multŭ timpŭ espuse spre a se lua de modelŭ, căcĭ numai astfelŭ esposiţiunile vorŭ avea şi unŭ folosŭ practicŭ pentru poporulŭ în mijloculŭ căruia se arangéză esposiţiunĭ.

Zêrnescĭ, Octomvre 1887.

Unŭ participantŭ.

Ultime scirĭ.

Berlinŭ, 17 Octomvre. — „Die Post“ ḑice că în vederea situaţiunii actuale a Franciei şi alianţa celorŭ 3 puterĭ din centrulŭ Europei, unŭ rĕsboiu este multŭ timpŭ imposibilŭ. Bulgaria, adaugă acéstă fóiă, va câştiga timpŭ pentru a întări situaţiunea sa.

Roma, 17 Octomvre. — Guvernulŭ a comunicatŭ lui Menabrea resultatulŭ întrevederii dela Friedericbsruhe şi desminte sgomotulŭ, că arangiamentulŭ încheiatŭ între d-nulŭ Crispi şi principele de Bismarck sĕ fiă ostilŭ Franciei. Italia nu va consimţi nicĭodată la anularea alegerii principelui de Coburg.

Londra, 17 Octomvre. — Ḑiarulŭ „Morning Post“ sfătueşte pe Englitera sĕ adereze în modŭ formalŭ la tripla alianţă, pentru ca sĕ paraliseze proiectele rĕsboinice ce se atribue Rusiei şi Franciei.

Parisŭ, 17 Octomvre. — Nisce depeşĭ englesescĭ anunţă că situaţia în Bulgaria s'a întăritŭ. Turcia consideră Bulgaria ca o provinciă perdută pentru imperiulŭ otomanŭ şi care nu mai merită nicĭ unŭ sacrificiu.

Constantinopolŭ, 17 Octomvre. — Pórta refusă d'a continua tratările cu Rusia în privinţa cestiunii bulgare. D. de Radovitz, ambasadorulŭ Germaniei a fostŭ primitŭ în audienţă de Sultanulŭ şi la încredinţatŭ că pacea nu este de locŭ ameninţată.

„Journal des Débats“ publică următórea telegramă din Bucurescĭ: „Se asigură că guvernulŭ bulgarŭ urméză a trimite misionarĭ politicĭ la Bulgarii din Macedonia pentru a aţîţa acolo o insurecţiune în potriva Porţii. Acestŭ faptŭ s'a constatatŭ prin rapórtele agenţilorŭ românĭ ai societăţii macedo-române.“

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. a »Gaz. Trans.«)

LONDRA, 18 Octomvre. — Intr'unŭ metingŭ la care au participatŭ 4000 de inşĭ, lucrătorii fără ocupaţiune au cerutŭ din nou lucru. In Mansion-Hause au fostŭ refusaţĭ. Mulţimea voì apoi sĕ mérgă în City, dér a fostŭ împedecată de poliţiştĭ călărĭ. Mulţimea s'a opusŭ. Suntŭ mai mulţĭ rĕniţĭ, 20 de inşĭ au fostŭ arestaţĭ.

COPENHAGA, 18 Octomvre. — Marele principe succesorulŭ tronului, prinţulŭ grecescŭ George, fiica prinţului de Wales Victoria s'au bolnăvită de pojarŭ.

DIVERSE.

O părechiă surdo-mută. — Din Oedenburg se scriă, că ḑilele trecute s'a legatŭ acolo o căsĕtoriă, însemnată prin aceea, că atâtŭ mirele câtŭ şi mirésa suntŭ surdo-muţĭ. Mijlocitorul acestei ăsĕtorii se ḑice, că a fost unŭ amicŭ alŭ mirelui, care încă e surdo-mutŭ. Décă e adevĕrată scirea acésta, ce nu tragemŭ la îndoială, atuncĭ putemŭ sĕ numimŭ tinĕra părechiă de cea mai fericită pe lume, pentru că de sigurŭ — nu se va certa nicĭ odată!

Unde e clopotulŭ? — Pe Malulŭ Mureşului lângă Aradulŭ-nou este o comună mică cu numele Zsigmondháza. In comuna acésta se afla până erĭ-alaltăerĭ şi un clopotŭ, pe care însĕ ómenii nu-lŭ folosau, pentru că confesiunile diferite din comună nu s'au pututŭ înţelege între sine că care preotŭ sĕ sfinţéscă clopotulŭ! Cu clopotŭ nesfinţitŭ apoi nu e bine a atinge susceptibilitatea — sfinţilorŭ de susŭ! Clopotulŭ a rĕmasŭ dérĕ nefolositŭ, şi era unŭ mĕrŭ de cértă între confesiunile din Zzigmondháza. Unŭ hoţŭ genialŭ s'a pusŭ însĕ sĕ-i mântuiaşcă pe toţĭ de grijĭ şi de nĕcasŭ, deslegându-le nodulŭ gordianŭ astfelŭ, că le-a furatŭ clopotulŭ! Se ḑice acuma că ómenii din comună ar fi fórte mulţămiţĭ că s'a întêmplatŭ acéstă hoţiă şi că nu se batŭ de locŭ îdupă clopotŭ, ca nu cumva sĕ se înceapă cérta de nou ntre ei!

Necrologŭ. Teofilŭ C. Gerasimŭ, comerciantŭ în Câmpenĭ, în numele sĕu, alŭ consórtei sale Emilia, fiica Ottilia şi fiulŭ Enea, apoi Iónŭ Hocmanŭ ca moşŭ, Francisca Weirather şi Elena Hocmanŭ ca mătuşe, Aronŭ Gerasimŭ protopopŭ, Iónŭ Gerasimŭ jude regescŭ, şi Iuliu Hocmanŭ cancelistŭ regescŭ, ca unchĭ, Ana Hulea preotésă, Veronica Metea preotésă şi Maria Hulea proprietărésă şi notăreşiţă, precum şi alŭ tuturorŭ celorlalte rudenii, anunţă cu inima frântă de durere mórtea prea iubitului lorŭ fiiu, frate şi nepotŭ Emiliu Gerasimŭ, studentŭ în classa I gimnasială a gimnasiului din Blaşiu, carele după unŭ morbŭ scurtŭ de abia 3 ḑile, în frageda'i vêrstă de abia 10 şi jumĕtate primăverĭ, a trebuitŭ sĕ se despartă de toţĭ cei carĭ ilŭ iubeau, dându'şĭ la 24 Septemvre st. n. nobilulŭ sĕu sufletŭ în mânile a totŭ putintelui Creator. Fiă-i ţĕrîna uşóră şi memoria neuitată.

Perderea îngerului nostru fiu, pre care l'amŭ iubită mai pre susŭ de tóte, pentru nobilulŭ sĕu sufletŭ, m'au făcut necapace de a mĕ puté adresa mai de timpuriu cu anunţulŭ către d-vóstră. Acestŭ îngerŭ perdutŭ şi sufletŭ nobilŭ încă în etatea lui cea crudă abea de 5 anĭ, pe când încă nu scia ceti, a declamatŭ »Movila lui Burcelŭ« la adunarea generală a despărţĕmêntului nostru în comuna Albacŭ, sub presidiulŭ directorului Alesandru Filipu; în timpulŭ celŭ mai scurtŭ de 3 sĕptĕmânĭ acestŭ nobilŭ sufletŭ şĭ-a sciutŭ câştiga iubirea superiorilorŭ din Internatŭ, cu carĭ a convenitŭ mai desŭ la masa acestora, precum şi iubirea tuturorŭ tinerilorŭ din internatŭ.

Cu acéstă ocasiune aducŭ mulţămita mea prea stimaţilorŭ domnĭ Dr. Grama, Dr. Bunea şi Hosu, carĭ în totŭ decursulŭ orelorŭ nóstre celorŭ mai triste, nĭ-au statŭ întru mângăere şi ajutorŭ, pănă la momentulŭ din urmă; asemenea aducŭ mulţămită d-lui profesorŭ Bonfiniu şi domnului şi amicului Papiu, notar consistorialŭ, precum şi stimatei sale consórte, precum şi tuturorŭ stimaţilorŭ domnĭ şi dómne, carĭ nĭ-au însoţitŭ a petrece pe îngerulŭ nostru până la loculŭ de odihnă în cimiterulŭ gr. cat. din Blaşiu.

Editorŭ şi redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu.

De trei orĭ blăstĕmatŭ fiă césulŭ în care te-am vĕḑutŭ pre tine lume de miserii — îngână orfanulŭ nenorocitŭ. De trei orĭ blăstĕmatŭ fiă minutulŭ în care am simţitŭ ce este a trăi, — bâlbâe sĕraculŭ năcăjitŭ ce pre lângă o cójă uscată de mălaiu îşĭ trece amarulŭ vieţii încungiuratŭ de mulţimea nemiloşilorŭ. De trei orĭ blăstĕmată fi tu sórte netrebnică a vieţii mele, şopteşte omulŭ întinsŭ pe patulŭ de durere şi dorindŭ aşa de tare sĕ vaḑă odată lumina ḑilei . . . .

. . . .

E la meḑulŭ nopţii! Colo în ḑarea depărtată unŭ locŭ misteriosŭ. In giurulŭ focului unŭ trupŭ, o înfăţişare de omŭ. E tinĕrulŭ păstorŭ. Unŭ chaosŭ de idei trecea prin mintea lui. O lume de fantasii ilŭ încungiură; unŭ vécŭ de simţirĭ ilŭ stăpâneşte. Din marginea codrului, ce se pare şi elŭ întocmai astfelŭ bătutŭ de gândurĭ, priveşte ştejarii cum se clătină de durerea ce o simţescŭ la despărţirea frunḑelorŭ; şi ḑice: Hai dorule sĕ ne punemŭ pe gândurĭ, vino frunḑă îngălbenită şi gata de plecare sĕ ne tânguimŭ împreună; plécă-ţĭ teiule crénga ta tristă cum se plécă durerea pe sufletulŭ meu şi'n frémĕtŭ duiosŭ plângĭ cu mine. Vino pĕrĕule şi încă odată şoptiţĭ cu inima o poveste de dragŭ; vino şi plângĭ cu mine după spuma pierdută, pre când eu plânge-voiu tinĕra-mĭ vrîstă. Cântă păsĕrică, cântă şi tu cu durerea mea, suspină şi tu cu sufletulŭ meu. O! cum s'a stinsŭ atâta dorŭ în nóptea acésta vecĭnică, pre când voi murmurătóre isvóre n'aţĭ mai încetatŭ de a vĕ jălui, ér tu lună ce stai ca o pază de-asupra braḑilorŭ par'ca-i încremenitŭ pe tăriă uitându-te la mine ca o nebună şi negândindŭ că privirea ta îmĭ naşte în sufletŭ atâta duioşiă şi'mĭ isvorĕşte atâtea lacrĕmĭ. Eră voi dragĭ oiţe paşteţĭ în giurulŭ meu, paşteţĭ din érbă ruginită, unde adĭ mâne troenii şi viscolii vorŭ paşte! . . . . . .

. . . .

Şi totuşĭ, câtŭ se ţine omulŭ pe sine a fi! O scurtă privire, étă viéţa lui. Dér óre într'unŭ momentŭ faţă cu eternitatea, ce poţĭ isprăvi? Câştigĭ gloriă?! Gloria pentru tine, móre totŭ cu tine! De-asupra grópei tale póte nimicŭ, póte vre-unŭ acaţŭ de'şĭ va tremura cregile lui triste, atuncĭ când tómna, acestŭ semnŭ alŭ morţii, desvăleşte braţele preste fire. Când ai crede că lacrĕmile, aceştĭ crainicĭ ai durerei, au secatŭ, atuncĭ ele isvorĕscŭ c'o nouă putere. La raḑa fericirii abia că ţĭ-a fostŭ iertatŭ, sĕ visezĭ numai, şi étă unŭ norŭ de tristeţă s'aşéḑă pe sufletulŭ tĕu . . . . . . Astfelŭ ca frunḑa trecĭ déră din lume. Pe aripa desamăgirii ilusiile tinereţelorŭ se ducŭ spre ţĕrmurulŭ zădărnicirii, de care tóte se vorŭ sparge. Din culme te scoborĭ în vale nerămânêndu-ţĭ alta decâtŭ sĕ priveştĭ acolo, unde gloria, numele, averea şi noroculŭ au rĕmasŭ pe vecĭ. Da, căcĭ în fundŭ geme furtuna, viscoleşte apropiata érnă, şi de durerea şi dorulŭ tĕu, ne bunŭ, nimenĭ nu va mai ţiné sémă. Adio véră!

Şardŭ, tómna 1887.

Traianŭ H. Popŭ.

Cursulŭ la bursa de Viena
din 14 Octomvre st. n. 1887.

Rentă de aurŭ 5%	99 85	Bonurĭ croato-slavone	104 25
Rentă de hârtiă 5%	85.75	Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	—.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	149 25	Imprumutulŭ cu premiu ung.	122 75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	96 90	Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	123 50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	— —	Renta de hărtiă austriacă	80 95
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	114 22	Renta de arg. austr.	82 25
Bonurĭ rurale ungare	104.20	Renta de aurŭ austr.	112 10
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.—	Losurile din 1860	135.—
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	104.—	Acțiunile băncel austro-ungare	884 —
Bonurĭ cu cl. de sortare	104.—	Act. băncel de creditŭ ung.	284.75
Bonurĭ rurale transilvane	104 50	Act. băncel de creditŭ austr.	283.70
		Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.93
		Napoleon-d'orĭ	9.93
		Mărcĭ 100 împ. germ.	61.40
		Londra 10 Livres sterlinge	125.50

Cursulu pieței Brașovŭ
din 15 Octomvre st. n. 1887.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.57	Vênd.	8.66
Argint românesc	»	8.49	»	8.54
Napoleon-d'orĭ	»	9.89	»	9 96
Lire turcescĭ	»	11.21	»	11.28
Imperialĭ	»	10.21	»	10.36
Galbenĭ	»	5 86	»	5.90
Scrisurile fonc. »Albina« 6%	»	101.—	»	102.-
„ » „ 5%	„	98.—	»	99.—
Ruble Rusescĭ	»	109.—	»	110.—
Discontulŭ	»	7—10% pe anŭ.		

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ diarulŭ nostru până acuma.

Domnii ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă. *ADMINISTR. „GAZ. TRANS“*

Publicațiunile „CANCELARIEI NEGRUȚIU,“
— GHERLA — SZ.-UJVÁR. —

AMICULŬ FAMILIEI. Diarŭ beletristicŭ și enciclopedicŭ-literarŭ cu ilustrațiunĭ, Cursulŭ XI. — Apare în 1 și 15 di a lunei în numerĭ de câte $1^1/_2$—$2^1/_2$ cóle cu ilustrațiunĭ frumóse; și publică articlii socialĭ, poesiă, nuvele, romanurĭ, suvenirĭ de călĕtoriă ș. a. — Mai departe tractéză cestiunĭ literare și scientifice, cu reflesiune le cerințele vieței practice; apoi petrece cu atențiune viéța socială a Românilorŭ de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiunĭ din patriă și străinătate; și prin umorŭ dulce și satiră alésă nisuesce a face câte o óră plăcută familiei strivite de grijele vieței; și peste totŭ nisuesce a întinde tuturorŭ individilorŭ din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulŭ de prenumerațiune pe anulŭ întregŭ e 4 fl. pentru România și străinătate 10 francĭ — lei noi, plătibilĭ și în timbre poștalĭ.

PREOTUL ROMÂN. Revistă bisericéscă, scolastică și literară. Cursulŭ XIII. — Apare în broșurĭ lunare de câte $2^1/_4$—$3^1/_4$ cóle; și publică articlii din sfera tuturorŭ sciințelorŭ teologice și între acestia mulțime de predice pe duminecĭ, serbătorĭ și diverse ocasiunĭ, — mai departe studii pedagogice, didactice și scientifice-literarĭ. — Prețulŭ de abonamentŭ pe anulŭ întregŭ e 4 fl. — pentru România 10 francĭ — lei noi, plătibilĭ și în bilete de bancă și în timbre postalĭ.

A se adresa la „Cancelaria Negruțiu în Gherla — Szamosujvár, unde se mai află de vêndare și următórele cărțĭ:

Puterea amorului. Nuvelă de Paulina C. Z. Rovinarŭ. Prețulŭ 20 cr.

Idealulŭ pierdutŭ. Nuvelă originală de Paulina C. Z. Rovinarŭ. Prețulŭ 15 cr.

Opera unui omŭ de bine. Nuvelă originală. — Continuarea nuvelei: „**Idealulŭ pierdutŭ**“ — de Paulina C. Z. Rovinarŭ. Prețulŭ 15 cr.

Fontâna dorului. Nuvelă poporală de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Codrénu craiulŭ codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Elŭ trebue sĕ se însóre. Nuvelă de Maria Schwartz traducere de N. F. Negruțiu. Prețulŭ 25 cr.

Branda séu Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoșŭ. Nuvelă istorică națională. Prețulŭ 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioanŭ Tanco. Prețulŭ 30 cr.

Probitatea în copilăriă. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé, membru alŭ academiei. francese. Prețulŭ 10 cr.

Barbu cobzarulŭ. Nuvelă originală de Emilia Lungu. Prețulŭ 15 cr.

Hermann și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețulŭ 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte, după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Prețulŭ 30 cr,

Petulantulŭ. Comediă în 5 acte, după Augustŭ Kotzebue tradusă de Ioanŭ St. Șuluțŭ Prețulŭ 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în sa'ele gimnasiului din Fiume prin Vincețiu Nicóră prof. gimnas. Cu portretulŭ M. S. Regina României. Prețulŭ 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unŭ volumŭ de 102 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulŭ redusŭ (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafirĭ și viorele, poesii poporale culese de Ioanŭ Popŭ Reteganulŭ. Unŭ volumŭ din 14 cóle. Prețulŭ 60 cr.

Tesaurulŭ dela Petrósa séu **Cloșca cu puii ei de aurŭ.** Studiu archeologicŭ de D. O. Olinesdu. Prețulŭ 20 cr.

Apologiă. Discusiunĭ filosofice și istorice maghiare privitóre la Romanĭ, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulŭ Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincai. Prețulŭ 30 cr.

Renascerea limbei românescĭ în vorbire și scriere invederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Opŭ completŭ) Broșura I. II. și III. Prețulŭ broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tóte trei impreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului Românŭ. Cartea I. II. III. IV. cuprindêndŭ materii fórte interesante și amusante. Prețulŭ la tóte patru 1 fl., câte una deosebitŭ 30 cr.

Biblioteca familiei. Cartea I. cuprinda materii fórte interesante și amusante. Prețulŭ 30 cr.

Colecte de Recepte din economiă, industriă, comerciu și chemiă, pentru economĭ, industriașĭ și comercianțĭ. Prețulŭ 50 cr.

Economia pentru scólele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulŭ 30 cr.

Indreptarŭ teoreticŭ și practicŭ pentru învĕțămêntulŭ intuitivŭ în folosulŭ elevilorŭ normalĭ (preparandialĭ), a învĕțătorilorŭ și a altorŭ bărbațĭ de scólă, de V. Gr. Borgovanŭ, profesorŭ preparandialŭ. Prețulŭ unui esemplarŭ cu porto francatŭ 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura nóstră pedagogică abia aflămŭ vre-unŭ opŭ, întocmitŭ după lipsele scólelorŭ nóstre în mĕsura în care este acesta! pentru aceea îlŭ și recomandămŭ mai alesŭ Directorilorŭ și învĕțătorilorŭ ca celorŭ în prima liniă interesațĭ.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Românĭ. De Vas. Gr. Borgovanŭ. Prețulŭ 15 cr.

Manualŭ de Gramatica limbei române pentru scólele poporalĭ în 3 cursurĭ de Maximŭ Popŭ profesorŭ la gimnasiulŭ din Năsĕudŭ. — Manualulŭ acesta este aprobatŭ prin Inaltulŭ Ministerŭ de cultŭ și instrucțiune publică cu rescriptulŭ de dato 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețulŭ 30 cr.

Nu mĕ uita. Colecțiune de versurĭ funebralĭ, urmate de iertăciunĭ, epitafiă s. a. Prețulŭ 50 cr.

Carte conducĕtóre la propunerea calculărei în scóla poporală pentru învĕțătorĭ și preparandĭ. Broș. I. scrisă de Gavrilŭ Trifu, profesorŭ preparandialŭ. Prețulŭ 80 cr.

Cele mai eftine cărțĭ de rugăciunĭ.

Mărgăritarulŭ sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ și cântărĭ bisericeștĭ fórte frumosŭ ilustrată. Prețulŭ unui esemplarŭ broșatŭ 40 cr. legatŭ 50 cr. legatŭ în pânză 60 cr. legatŭ mai finŭ 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătură de luxŭ 1.50—2.50.

Miculŭ mărgăritarŭ sufletescŭ. Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ bisericescĭ — frumosŭ ilustrată pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Cu aprobarea jurisdicțiunei sup. bisericescĭ. Prețulŭ unui esemplarŭ broșatŭ 15 cr., — legatŭ 22 cr., legatŭ în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Cu mai multe icóne frumóse. Prețulŭ unui esemplarŭ trimisŭ franco e 10 cr.; — 50 esemplare costau 3 fl.; 100 esempl. 5 fl.

Visulŭ Prea Sântei Vergure Maria a Născĕtórei de D-deu urmatŭ de mai multe rugăciunĭ frumóse. Cu mai multe icóne frumóse Prețulŭ unui esemplarŭ espedatŭ franco e 10 cr.. 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusŭ Christosŭ. Prețulŭ unui esemplarŭ legatŭ e 15 cr.

Tipografia ALEXI, Brașovŭ.